

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek

SSN Oktawian Nawrot (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi S. G. i W. P. - pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej S. G. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki
w sprawie toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygn. I NSW 23/20,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

W dniu 22 maja br. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo zatytułowane „skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki na etapie postępowania sądowego przed Sądem Najwyższym Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych”, sygnowane przez W. P. Pełnomocnika Komitetu Wyborczego kandydata na Prezydenta RP S. G. (dalej: skarżąca).

Z treści pisma wynika, że skarżąca domaga się stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie ze skargi Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta RP S. G. na uchwałę nr (...) Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 maja 2020 r., które toczyło się przed Sądem Najwyższym – Izbą Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych pod sygnaturą I NSW 23/20. Oprócz stwierdzenia przewlekłości postępowania, skarżąca domaga się także wydania Sądowi rozpoznającemu

sprawę „zalecenia niezwłocznego podjęcia odpowiednich czynności”, w tym „przekazania akt sprawy do innej Izby SN” celem rozpoznania zawartego w piśmie wniosku o wyłączenie określonych sędziów, a także nakazania natychmiastowego, merytorycznego rozpoznania sprawy będącej przedmiotem skarżonego postępowania, szczególnie rozpoznania wniosku zabezpieczającego oraz zasądzenie na rzecz skarżącej sumy pieniężnej w wysokości po 20.000 zł.

W odpowiedzi na skargę Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wniósł o odrzucenie skargi, ewentualnie oddalenie skargi w całości. W uzasadnieniu Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wskazał, że do skarg na przewlekłość postępowania uregulowanej w ustawie z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75; dalej: ustawa o skardze na przewlekłość), rozpoznawanej przez Sąd Najwyższy w sprawie cywilnej, stosuje się przymus adwokacko-radcowski (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego – zasada prawna z 16 listopada 2004 r., III SPP 42/02). Stosownie do przepisu art. 87¹ § 1 k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Art. 87¹ § 2 k.p.c. wprowadza wyjątek, zgodnie z którym przepisu § 1 nie stosuje się m.in. gdy stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych. Oznacza to, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym zdolność strony do podejmowania przez nią osobiście czynności procesowych jest wyłączona. Decydujące w tej materii są przepisy, w oparciu o które toczy się postępowanie (Kodeks postępowania cywilnego), a nie rodzaj sprawy (wyborcza). Pełnomocnik wyborczy nie mieści się w kręgu podmiotów wymienionych w przepisach art. 87¹ k.p.c.

Ponadto, z ostrożności procesowej, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wskazał okoliczności, z uwagi na które skarga podlega oddaleniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargę należało odrzucić.

W art. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75; dalej: ustawa o skardze na przewlekłość) zawarty został zamknięty katalog postępowań, w odniesieniu do których dopuszczalne jest wniesienie skargi na przewlekłość. W katalogu tym nie znalazło się postępowanie ze skargi Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta RP na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej. Oznacza to, że w stosunku do tego rodzaju postępowań stronom nie przysługuje ten środek prawny.

Na marginesie należy zaznaczyć, że skarżone postępowanie w sprawie I NSW 23/20 zostało zakończone postanowieniem Sądu Najwyższego z 27 maja br., odrzucającym skargę Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta RP S. G.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.